

Discovering the Commentators

Parshat Ki Tavo

Rambam - Guide to the Perplexed 3:39

The reciting of a certain portion of the Law when the first-fruits are brought to the temple, tends also to create humility. For he who brings the first-fruits takes the basket upon his shoulders and proclaims the kindness and goodness of God. This ceremony teaches man that it is essential in the service of God to remember the times of trouble and the history of past distress, in days of comfort. The Law lays stress on this duty in several places; comp. "And thou shalt remember that thou hast been a slave," etc. (Deut. v. 15). For it is to be feared that those who become great in riches and comfort might, as is generally the case, fall into the vices of insolence and haughtiness, and abandon all good principles. Comp. "Lest thou eat and be full, etc., and thine heart be lifted up and thou forget the Lord" (ibid. viii. 12-14); "And Jeshurun waxed fat and kicked" (ibid. xxx. 15). On account of this fear the Law commanded us to read each year a certain portion before the Lord and His glory, when we offer the first-fruit. You know how much the Law insists that we shall always remember the plagues that have befallen the Egyptians; comp. "That thou mayest remember the day when thou camest forth out of the land of Egypt all the days of thy life" (ibid. xvi. 3); "That thou mayest tell in the ears of thy son what things I have wrought in Egypt" (Exod. x. 2). Such a law was necessary in order to perpetuate the memory of the departure from Egypt; because such events verify prophecy and the doctrine of reward and punishment. The benefit of every commandment that serves to keep certain miracles in remembrance, or to perpetuate true faith, is therefore obvious.

מלבי"ם

פי' שדרך העני שעושה בעצמו טנא, ומסתמא לשם הביכורים עשה טנא חדש כדי שיהיה בטהרה, ובעבור שטרח בה זכה שיהא טפל להביכורים ושיהיה לכהן, אבל העשירים לא יעשו בעצמם רק יקנו והוא בזוי מצוה להביא בכלי קלי הערך, ובזה יתיישב למה לא תקנו שהעשירים יביאו ג"כ בטנא כדי שלא לבייש העני, ולמ"ש אינו ביוש להעני אחרי שהוא מעשה ידיו שעשה לשם מצוה:

ג וּבֹאֲתָ אֶל־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְאָמְרָתְּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לְה' אֱלֹהֶיךָ כִּי־בָאתִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לַאֲבוֹתֵינוּ לָתֵת לָנוּ ד וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטָּהוֹר הַטָּהוֹר מִיָּדְךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבֵּחַ ה' אֱלֹהֶיךָ: ה וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲרָמִי אֲבִי בִּי וְיָרַד מִצְרָיִם וַיְגַר שָׁם בְּמִתִּי מֵעֶט וַיְהִי־שֵׁם לְגֹי גָדוֹל עָצוּם וְרַב:

חתם סופר

ויסוד ה' על המציא זכורים והנלע"ד כי עיקר הודות לה' ציליח ונלחם לא על אכילת פרי הארץ ושביעה וטובה כ"א אשר קדשנו לעבודתו ית"ש ואפי' יהי' ארץ לא טובה ח"ו העיקר שזכינו לקבלת החורה ולשכון בארץ מקודשת מכל הארצות אך אחרי כל הטובה הגדולה הזאת חנו מוס' פים שבה וסודי' על חוספת החסד שהושיבנו בארץ זאת חלצ ודבש ע"כ צבאו לצהמ"ק ערס הוכידו קל של פירות מעל כתיפו חומר להסכתן שלא יראה שאין שמחתו וטובתו רק על פרי הארץ ע"כ קודם כל חומר הבדתי היום כי צאתי אל הארץ המקודשת אשר נשבע לאבותינו ואפי' הי' ארץ מלימה ח"ו ואח"כ יוריד הסל ויתן שבה וסודי' על טובת ה' צפרי הארץ וע"כ צחתו שבה וסודי'

ח וְכָתַבְתָּ עַל־הָאֲבָנִים אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּאֵזֶר הַיָּמִן:

רש"י

באר היטב - בשבעים לשון:

ר"א מזרחי

כי היטב בצרופו עולה שבעים.

גור אריה

תיבת "הטיב" עולה שבעים כזה; ה', ה"ט, הט"י, הטי"ב:

תורה תמימה

המפרשים פרשו בטעם הדבר כדי שיבינו כל האומות וידעו מה שכתוב בתורה, וכבר טרחו ועמלו המפרשים לפרש הדבר כפשוטו שהיתה כל התורה כולה כתובה על האבנים מועתקת בשבעים לשון אשר זה דבר שלא ישוער, ולכן קרוב לומר דרך עשרת הדברות היו כתובים עליהם, וכסמך ראי' לדבר אפשר להסמיק מלשון את דברי התורה ואם היתה הכונה על כל התורה לא הול"ל את דברי אלא את התורה וכמו בפ' וילך ויכתוב משה את התורה, ובאחד המאמרים שכתבנו בחקרי לה"ק (שפה לנאמנים, ווארשוי תרנ"ג) כתבנו בכלל ענין דרשה זו רעיון מושכל.

Rav S R Hirsch

the Torah was intended to be so from the beginning. Accordingly, far from the exclusiveness which is so falsely ascribed to us, Israel was from the very beginning to have to understand its mission for the spiritual and moral salvation of the whole of mankind whose future happiness was equally to be brought about by this entrance of the Divine Torah in their midst. More, there on 35a it is taught that even for the understanding of the people of Canaan, the proviso given in Ch. XX,18 for their being driven out וגו' לא ידמו אתכם לעשות ככל וגו' was repeated and explained in the copy of the Torah, so that they should know that the prospect of their being driven out was only if they persisted in their polytheistic ideas and ways of life, but if they would come back to obey the simple seven laws which apply to all human beings nothing stood in the way of their remaining in the land (see on Ch. XX,10 et seq. and 18).

Rav Zalman Sorotzkin - Ozneyim LaTorah

3. וְכָתַבְתָּ עַל־הָאֲבָנִים אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת — *You shall inscribe on them all the words of this Torah.* Some commentators explain that the people inscribed the Torah's commandments and prohibitions on the stones. But the Ramban writes that "all the words of this Torah" is meant literally: everything from "In the beginning" to "before the eyes of all Israel" was inscribed on these stones, making the feat a miracle.

The Rabba, however, writes (on Yehoshua 8:31) that if the stone altar discussed here was the same size as the altar in the Second Temple, it would be nothing out of the ordinary for the entire Torah, written in medium-sized letters, to fit on it. But whatever the case, the entire Torah written out seventy times in seventy languages (the meaning of "well clarified") could only have fit on the stones through a miracle. And this miracle had to be, so that the nations would believe that the Torah is Divine and that every word in it, starting from the account of Creation, is completely true.

כו אָרֹר אֲשֶׁר לֹא־יָקִים אֶת־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה־הַזֹּאת לַעֲשׂוֹת אוֹתָם וְאָמַר פְּלִי־הָעַם אָמֵן:

רמב"ן

אשר לא יקים את דברי התורה הזאת - כאן כלל את כל התורה כולה, וקבלוה עליהם באלה ובשבועה, לשון רש"י. ולפי דעתי, כי הקבלה הזאת, שיודה במצות בלבם ויהיו בעיניו אמת ויאמין שהעושה אותן יהיה לו שכר וטובה והעובר עליהן יענש, ואם יכפור באחת מהן או תהיה בעיניו בטלה לעולם הנה הוא ארור. אבל אם עבר על אחת מהן, כגון שאכל החזיר והשקץ לתאותו או שלא עשה סוכה ולולב לעצלה, איננו בחרם הזה, כי לא אמר הכתוב אשר לא יעשה את דברי התורה הזאת, אלא אמר אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות, כטעם קיימו וקבלו היהודים (אסתר ט כז). והנה הוא חרם המורדים והכופרים:

מז פִּתְחַת אֲשֶׁר לֹא־עֲבַדְתָּ אֶת־ה' אֱלֹקֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מֶרֶב כָּל:

ס' כרם הצבי

תחת אשר לא עבדת את ה"א בשמחה ובטוב לבב מרב כל, הרבה התנצלות

יש לאדם כי לא יוכל לעסוק בתורה ולעבוד את ה' כראוי מפני כובד הגליות, וגם את בניו לא יוכל לגדל על ברכי ת"ח מפני המועקות ומצוקות החיים, אך אם אמת בפיו היה לו להצטער על זה ולהאנח מרה, אך הוא שמח וטוב לב, וז"ש תחת אשר לא עבדת את ה"א ובכ"ז אתה בשמחה ובטוב לב, כמו שבע רצון ממצבך הרוחני, ובילקוט מלכים ה' איתא תחת אשר לא עבדת את ה"א מלובש, ועבדת